

De Minister van Justitie en Veiligheid

Programma Directoraat-Generaal

Directoraat-Generaal
Ondermijning

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Datum

17 november 2025

Onze referentie

6896494

Bijlage(n)

2

Bijlage(n)

1. Beleidsreactie WODC-onderzoek naar effecten civiele verboden op OMG's
2. WODC-onderzoek naar effecten civiele verboden op OMG's

1. Aanleiding

- In september is het WODC-onderzoek naar de effecten van de civiele verboden op Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) aangeboden aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer. Het civiele verbod betreft de bevoegdheid van het Openbaar Ministerie (OM) om op grond van artikel 2:20 Burgerlijk Wetboek (BW) aan de rechter een verzoek tot verbodenverklaring van een rechtspersoon te doen. In de aanbiedingsbrief bij het onderzoek is toegezegd vóór het einde van 2025 de beleidsreactie op het onderzoek aan de beide Kamers aan te bieden. Tijdens het Commissiedebat criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit van 10 september jl. heeft u deze toezegging aan het lid Boswijk (CDA) herhaald (TZ202509-087).
- Verder doet u in de beleidsreactie verslag van hoe u uitvoering heeft gegeven aan een toezegging aan de Eerste Kamer uit 2021 van de toenmalige minister voor Rechtsbescherming. Het betreft de toezegging om met het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Rechtspraak in gesprek te gaan over een eventuele versnelling van de civiele procedure (op grond van 2:20 BW) voor het verbieden van rechtspersonen, in het geval het Initiatiefvoorstel bestuurlijk verbod ondermijnende organisaties niet in werking zou treden. Dit initiatiefvoorstel is op 27 mei jl. verworpen door de Eerste Kamer.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd:

- In te stemmen met verzending aan beide Kamers van bijgaande Kamerbrief met (i) de beleidsreactie op het WODC-onderzoek naar de effecten van de civiele verboden op Outlaw Motorcycle Gangs en (ii) het verslag van hoe u uitvoering heeft gegeven aan de toezegging van de toenmalige minister voor Rechtsbescherming.

3. Kernpunten

- De beleidsreactie is opgesteld na uitvoerige afstemming met de leden van het Landelijk Strategisch Overleg OMG's (LSO).¹ De leden van het LSO OMG's

¹ Het LSO informeert en adviseert de minister van Justitie en Veiligheid namens de samenwerkende partners die deelnemen aan de Regionale en Landelijke Informatie- en

beamen de resultaten van het onderzoek, evenals de aanbeveling. In de beleidsreactie onderschrijft u ook de resultaten van het onderzoek en neemt u de aanbeveling van de onderzoekers over. De aanbeveling houdt in om te heroverwegen of de aanpak niet meer gefocust zou moeten zijn op de meest bedreigende en/of criminele (leden van) OMG's, in plaats van de huidige brede inzet op alle OMG's in Nederland. Kern van de beleidsreactie is dat u doorgaat met de integrale aanpak van OMG's. Wel worden er enige aanpassingen in de aanpak voorgesteld naar aanleiding van de aanbeveling, passend bij de huidige situatie van het OMG-landschap. De problematiek vraagt niet meer om de vorm van een Landelijke Fenomeentafel,² en daarom zal het LSO in zijn huidige vorm worden opgeheven. Om een vinger aan de pols te houden zal de politie jaarlijks aan u en het LIEC rapporteren over de situatie omtrent OMG's op dat moment (fenomeenbeeld). Zo kan er tijdig worden opgeschaald indien de situatie daarom vraagt.

- In de slotparagraaf van de beleidsreactie wordt verslag gedaan van hoe ter uitvoering van voornoemde toezegging gesprekken zijn gevoerd met het OM en de Raad voor de rechtspraak over mogelijkheden tot het versnellen van de toepassing van het civiel verbod. Kern van het verslag is dat uit de gesprekken met het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Rechtspraak naar voren kwam dat sinds de inwerkingtreding van de wetswijziging van 2:20 BW in 2022, de doorlooptijden voor het opleggen van een civiel verbod lijken te zijn afgenomen. Daarbij lijkt met name het gegeven dat het verbod als gevolg van die wetswijziging steeds uitvoerbaar bij voorraad is een belangrijke rol te spelen. Zo moest voorheen een uitspraak eerst onherroepelijk zijn alvorens een overtreding van het verbod strafrechtelijke consequenties had. Nu is dat niet meer het geval omdat de rechter bij de eerste uitspraak al bevelen kan geven om activiteiten te staken. Zowel het Openbaar Ministerie als de Raad voor de rechtspraak geven aan voor nu geen noodzaak te zien voor (verdere) versnelling van de civiele procedure.

4. Toelichting

4.1. Politieke context

Met de beleidsreactie doet u gestand aan een toezegging van de leden Talsma (CU), en Boswijk (CDA). Tijdens het debat over het Initiatiefvoorstel bestuurlijk verbod ondermijnende organisaties op 20 mei jl. in de Eerste Kamer, was er veel belangstelling voor het toen nog niet afgeronde WODC-onderzoek en de beleidsreactie. Om die reden en omdat wordt ingegaan op een toezegging gedaan aan de Eerste Kamer, volgt ook verzending aan de Eerste Kamer.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Programma Directoraat-
Generaal**
Directoraat-Generaal
Ondermijning

Datum
17 november 2025

Onze referentie
6896494

Expertise Centra (Belastingdienst Directie MKB en FIOD, politie, Openbaar Ministerie, lokaal bestuur, Koninklijke Marechaussee) in de aanpak van OMG's.

² Een Landelijke Fenomeentafel is een samenwerking van experts bij publieke en zo nodig private partners op specifieke ondermijnende fenomenen die worden gecoördineerd door het LIEC. Het LSO OMG's is één van de Landelijke Fenomeentafels.